

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

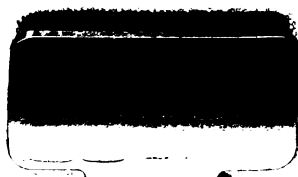
About Google Book Search

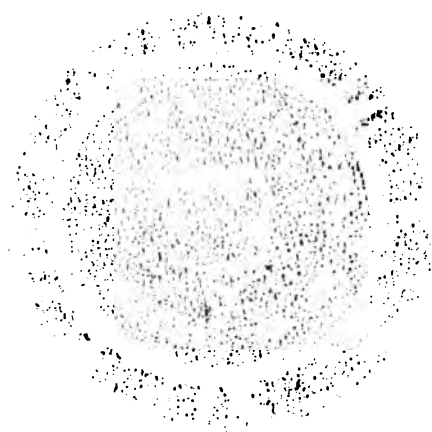
Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

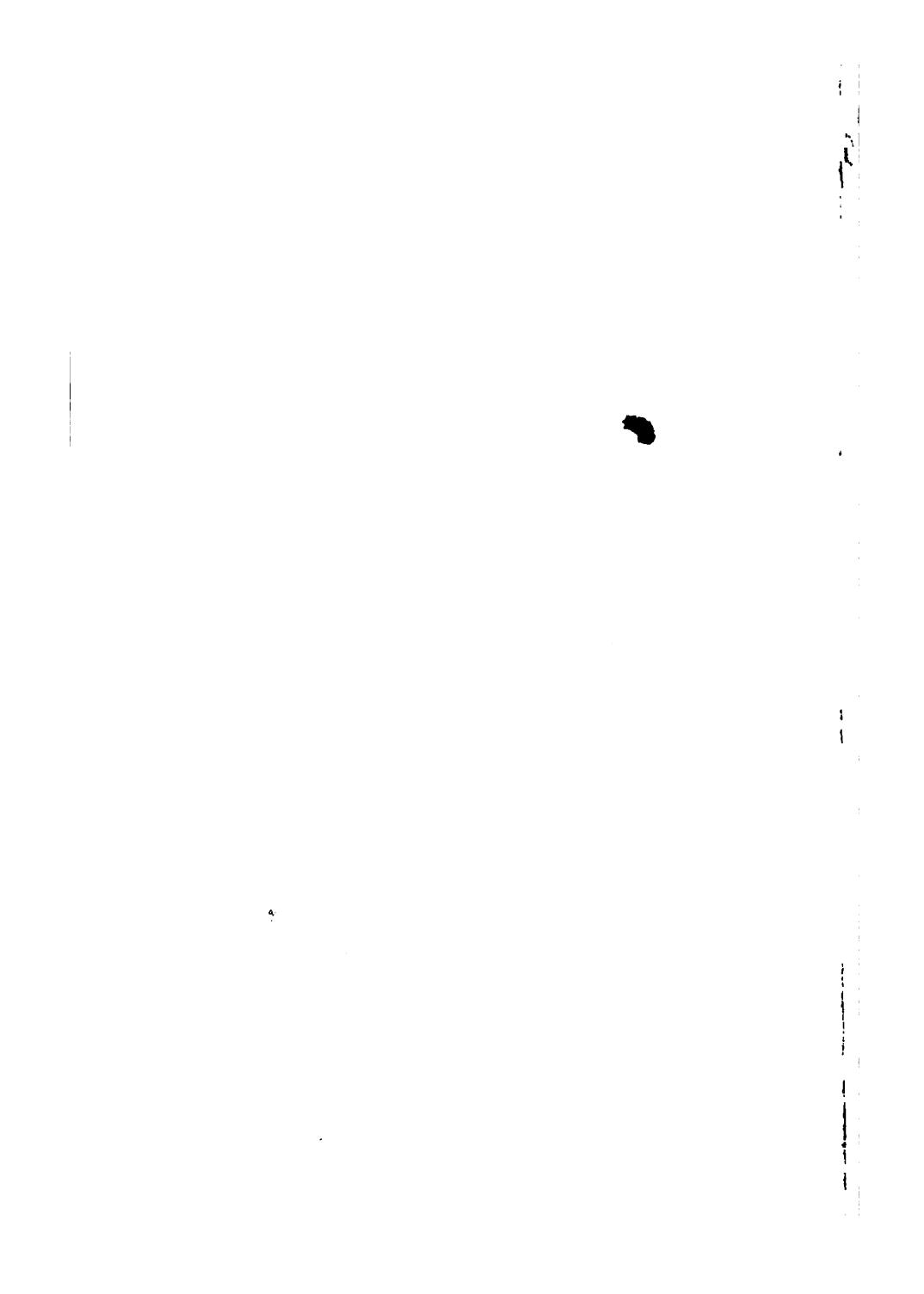
GRAD
EREN
517
BUHR

A 994,285

7

ԿԱԶՄԱԿԱՆ ԿԱՆՈՆԱԳԻՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ

Ս ա հ մ ա Գ Ե ա լ

Ի ԽԱՌՆ ԺՈՂՈՎՈՅ .

ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ

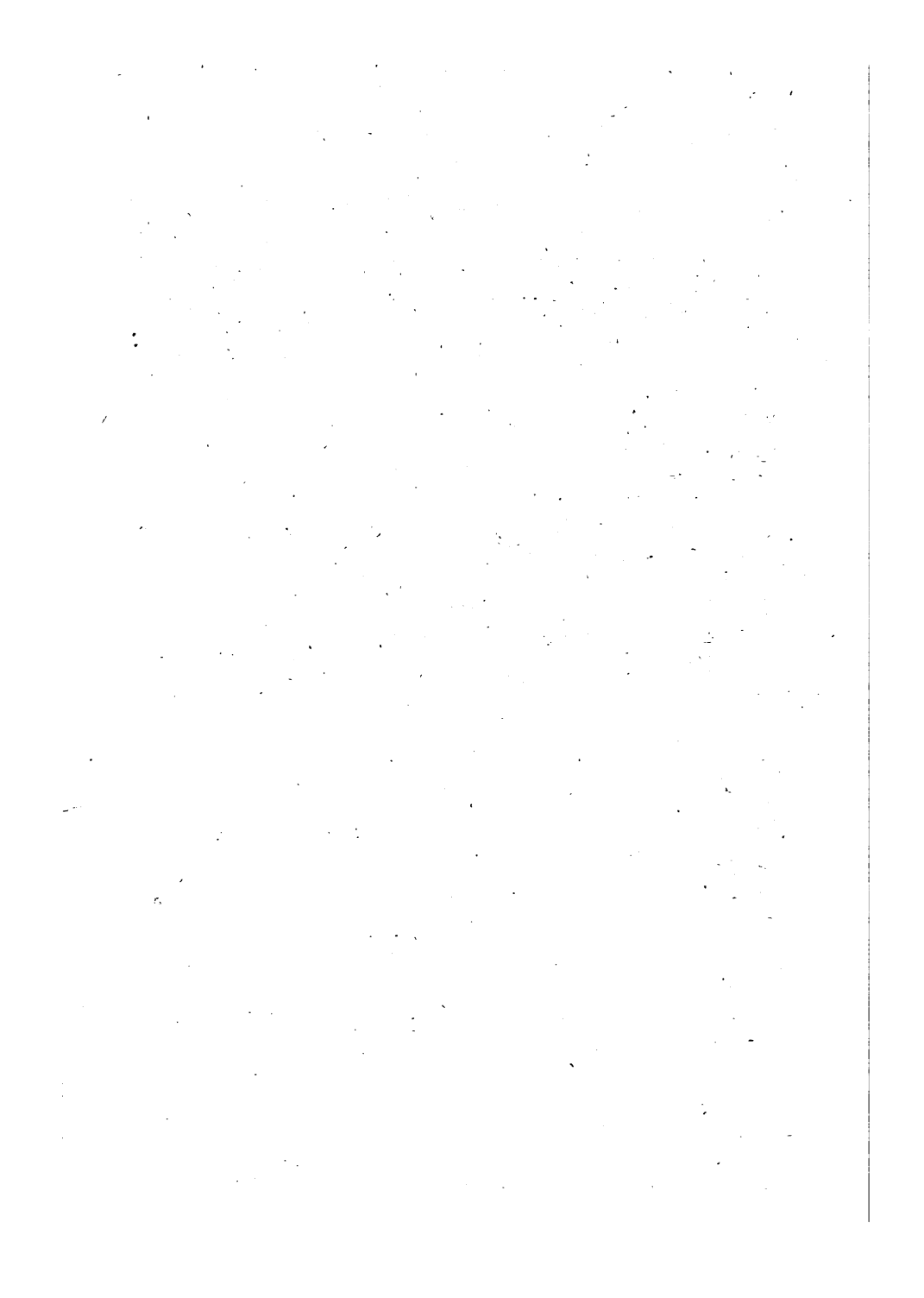

Կ. ՊՕԼԻՍ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Ն. ՓԱՓԱԶԵԱՆ

—
1887

UNIVERSITY OF MICHIGAN LIBRARIES

415

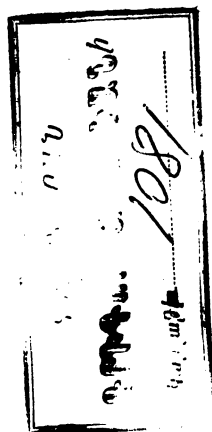
ԿԱԶՄԱԿԱՆ ԿԱՆՈՆԱԳԻՐ
ԱԶԳԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ

ՍԱՀՄԱՆԵԱՆ

Ի ԽԱՌՆ ԺՈՂՈՎՈՅ

ՅԲ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ

Կ. ՊՕԼԻՍ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Ն. ՓԱՓԱԶԵԱՆ

1887

60AD
( )

917

Prick

GRAD
REM
517
11 01 93

ԿԱԶՄԱԿԱՆ ԿԱՆՈՆԱԳԻՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ

ՄԱՀՄԱՆԵԱՆ

Ի ԽԱՌՆ ԺՈՂՈՎՈՅ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՁՈՒԹԵԱՆ

Յօդուած 1. — Ազգային Ընկերութիւնք գոյութիւն կատանան Ազգային Սահմանադրութեամբ գծեալ եւ ի վաղուց անտի Կայսերական հրովարտակներով Ազգին տուեալ առանձնաշնորհմանց սահմանին մէջ :

Սոյն Ընկերութեանց նպատակը պարտի լինել ի Կ.Պօլիս եւ 'ի գաւառս' ըստ օրինի Ազգային Վարչութեանց պատկանեալ եւ նոցա իրաւասութեան ներքեւ զտնուող բարեպաշտական եւ կրթական գործոց օժանդակել . այն է՝ կրթել Ազգին մանկտին 'ի կրօնս ու 'ի բարի վարս , տալ նոցա այն գիտելիք , որոց կը կարօտին ըստ տեղւոյն հանգամանաց իրենց բարոյական եւ նիւթական զարգացման համար : Նոյնպէս եւ ինամել որբերն , հիւանդներն ու կարօտեալներն : Այս նպատակներէն զուրս որ եւ է օժանդակ Ընկերութիւն չվաւերանար յԱզգային Վարչութենէ :

Յօդ. 2. — Ընկերութեան մը հիմնադիրք պարտին բաղկանալ առ նուազն տասն անդամներէ , որք պէտք է լինին վստահելի եւ ազգային եւ քաղաքային ամեն դատա-

պարտութենէ՛ զերծ : Եթէ հիմնադիրք 'ի Կ. Պօլիս են , պարտին գրաւոր կերպիւ ղիմել առ Ս. Պատրիարք Հայրն , եւ եթէ գաւառաց մէջ են , առ վիճակաւոր Առաջնորդն , նոցա քննութեան եւ վաւերացման ենթարկելով իրենց հիմնադիրք : Սոյն հիմնադիր պարտի պարունակել՝ բացորոշ կերպիւ՝ Ընկերութեան առաջադրեալ նպատակը , գործառնութեան եւ ղանակը , միջոցները , բաժնեզինն եւ այլ հասութից աղբիւրներն , որք սկզբամբ համաձայն պէտք է գտնուին պետական եւ ազգային օրինաց :

Յօդ. 3. — Ս. Պատրիարք Հայրն , Կեդր. Վարչութեան Խառն Ժողովոյ պաշտօնական վաւերացումէն զինի , կը հաստատէ Ընկերութիւնն օրհնութեան յատուկ կոնդակաւ : Առանց այս պաշտօնական հաստատութեան որ եւ է Ընկերութիւն անվաւեր է : Այս գործողութիւն կը կատարուի գաւառաց մէջ վիճակաւոր Առաջնորդաց միջոցաւ , օրինաց պահանջած սահմանին մէջ եւ կը հաղորդուի անյապաղ կեդրոնին :

Յօդ. 4. — Գաւառաց մէջ կազմուած Ընկերութիւնք եթէ Կ. Պօլսոյ մէջ եւս ճիւղ մ'ունենալ ուզեն , պարտաւոր են այս մասին կանխապէս կեդրոնին հաւանութիւնն եւ արտօնութիւնն ստանալ 'ի ձեռն Առաջնորդաց :

Յօդ. 5. — Ընկերութիւնք երկու ժողով միայն պարտին ունենալ , այն է , Հիմնադիր Ժողով մ'եւս Տնօրէն Խորհուրդ մը :

Հիմնադիր Ժողովը կը բաղկանայ Ընկերութեան բաժանորդ անդամներէն , որք կրնարեն Տնօրէն Խորհուրդն , Ընկերութեան գործերը վարելու համար :

Ազգային եւ ոչ մի Ընկերութեան ներքի չէ սոյն հիմնական կանոններէն տարբեր կազմակերպութիւն տալ իւր ներքին մատակարարութեան , եւ տարբեր անուններով անունել իւր ժողովներն :

Յօդ. 6. — Ընկերութիւնք պարտաւոր են ունենալ անհրաժեշտաբար, մի աստենագրութեան տումար, յորում կարծանագրութիւն ժողովոց որոշմունքն, եւ մի մնտուկի տումար, յորում կը նշանակուին բոլոր ելմտական գործողութիւնք առանց բացառութեան : Այս երկու տումարք զրոյմեալ : եւ թուագրեալ պարտին լինել, 'ի Կ. Պօլիս Ազգային Պատրիարքարանի կողմէ եւ 'ի դաւառս Առաջնորդարանաց կողմէ եւ բաց պիտի լինին միշտ :

Յօդ. 7. — Ամեն Ընկերութիւն պարտաւոր է տարին մի անգամ իւր գործոց համարատուութիւնը յատուկ տեղեկագրով մը ներկայելու առ Ազգ. Վարչութիւնն : Սոյն տեղեկագրին պէտք է կցուի, նաեւ Ընկերութեան ելեւմտից հաշուեցոյցն, որ յետ քննութեան եւ վաւերացման՝ հրատարակութեան կը արուի տեղւոյն լրագրաց գոնէ միոյն մէջ :

Յօդ. 8. — Ազգային Ընկերութեանց հիմնադիր ժողովք իրենց կանոնագրին արտօնած եղանակաւ եւ նշանակած պարագայից մէջ միայն կրնան ընդհանուր նիստ գումարել :

Յօդ. 9 — Ընկերութեանց ժողովներուն մէջ՝ իրենց նպատակին ուղղակի վերաբերութիւն չ'ունեցող խնդրոց վրայ վիճարանութիւնք բացարձակապէս աշգիւծեալ են :

Յօդ. 10. — Եթէ Ընկերութեան մը զրամագլուին հարիւր ոսկւոյ համնի, Ընկերութիւնը պարտաւոր է զրամապահ մընտրել ազգային ծանօթ զրամատէրնէրէ, եւ զայս հարկ է նախապէս հաղորդել տեղւոյն Ազգային Վարչութեան 'ի վաւերացումն : Սոյն զրամապահն Ընկերութեան կանոնաց համաձայն գործակցելու պարտաւոր լինելով հանդերձ՝ մասնաւոր հոգատարութիւն պարտի ունենալ 'ի մասին պահպանման Ընկերութեան զրամոց եւ արժէթղթոց :

Յօդ. 11. — Իւրաքանչիւր Ընկերութիւն իւր տարեկան հաշուքից մինչեւ օ/օ ին 10ը կրնայ յատկացնել պահեստի գրամոց, որ պիտի արդիւնաւորի Ընկերութեան բարեգործական նպատակին յարատեւութիւնն ապահովելու համար :

Յօդ. 12. — Եթէ Ընկերութիւն մը կալուած գնել եւ վաճառել ուզէ, կը պարտաւորի նախապէս ստանալ Ազգային Վարչութեան հաւանութիւնն :

Ընկերութեանց կալուածք պէտք է դառնան այն հաստատութեանց միոյն վրայ, որ ի վաղուց հետէ յանուն իւր կալուած գնելու արտօնեալ է :

Յօդ. 13. — Ազգային Վարչութիւնն 'ի պահանջել հարկին՝ տեսուչներ կը կարգէ Ընկերութեանց գործերուն վրայ տեղեկութիւն ստանալու :

Յօդ. 14. — Անվաւեր Ընկերութիւնք եւ կամ օրինակ համաձայն չվարուող Ընկերութիւնք անմիջապէս կը լուծուին օրինական միջոցներով :

Նոյնպէս Ընկերութիւն մը, որոյ անդամոց թիւը տասնէն պակաս մնայ, լուծեալ կը համարուի :

Քափանեալ կամ լուծեալ Ընկերութեանց գոյքն եւ ստացուածքն կը գրաւուին յԱզգային Վարչութենէ, զոր Ընկերութեան նպատակին համեմատ ուրիշ բարեգործական կամ կրթական պիտոյից կը յատկացնէ :

Յօդ. 15 — Ոչ մի Ընկերութիւն իրաւունք կրնայ ունենալ 'ի Պոլիս եւ 'ի գաւառս զպրոց մը կամ որ եւ է բարեգործական հաստատութիւն մը հիմնելու եւ կամ արդէն գոյութիւն ունեցող Ազգային հաստատութեանց նպատակելու նպատակաւ՝ նոցա մատակարարութեան միջամտելու, առանց կանխապէս Ազգային Վարչութեան հաւանութիւնն ստանալու :

Յօդ. 16. — Ազգային Ընկերութեանց ձեռք բացուած վարժարանք եւ ամեն կարգի բարեգործական հաստատութիւնք ենթակայ կը մնան ըստ ամենայնի Հայաստանեայց Ս. Եկեղեցւոյ եւ Ազգային օրինական տրամադրութեանց :

Յօդ. 17. — Ընկերութիւն մը , որ եւ է թաղի մէջ հանգանակութիւն ընելու կամ պնակ շրջաբերելու համար պարտաւոր է նախապէս թաղիս Խորհրդոյն հաւանութիւնն ստանալ , նոյնպէս եւ յանուն որ եւ է Ընկերութեան գանձանակի շրջագայումը պէտք է արտօնեալ լինի յԱզգային Վարչութենէ :

Յօդ. 18 — Թաղերու մէջ Թաղ. Խորհրդոց իրաւասութեան ներքեւ կազմեալ մասնաւոր Ընկերութիւնք իրենց օրինական վաւերացումը կընդունին , Թաղ. Խորհրդոց խողովակաւ եւ համարատու կը լինին ուղղակի առ Թաղ. Խորհուրդն տեղւոյն , որ իւր ընդհանուր համարատուութեամբը պատասխանատու կը մնայ առաջի կեդր. Վարչութեան :

Յօդ. 19. — Ներկայ կազմական կանոնագրին հաստատութենէն առաջ որչափ Ընկերութիւնք որ կան վաւերացեալ կամ անվաւեր , պարտաւոր են մինչեւ երեք ամիս իրենց հիմնագրերն ու կանոնագրերն Ազգ. Վարչութեանց ներկայել 'ի բարեփոխումն եւ 'ի վաւերացումն , վերոնշանակեալ հիմանց եւ տրամադրութեանց համաձայն : Եթէ Ընկերութիւն մը այս օրինական պարտականութիւնը չկատարէ , թէեւ 'ի վաղուց վաւերացեալ իսկ լինի , դարձեալ անվաւեր պիտի հրատարակուի , եւ Ազգ. Վարչութիւնք իրաւունք պիտի ունենան նոցա նկատմամբ օրինաց տրամադրութիւններն 'ի գործ դնելու :

Յօդ. 20. — Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ աւանդութեանց հակառակ հանդէսներն արգիլեալ են : Իսկ դպրոցա-

կան հանդէսք պէտք է նախապէս արտօնեալ լինին ձեռնհաս իշխանութենէ :

Յօդ. 21. — Այն Ընկերութիւնք , որք սոյն կազմա-
կան կանոնագրին տրամադրութեանց համաձայն կը կազմուին
եւ կը գործեն , իրաւունք կստանան Ազգ. Վարչութեան
պաշտպանութիւնը եւ քաջալերութիւնը վայելելու :

Ստեմանեալ ի Խառն Ժողովոյ Ազգ. Կեդր. Վարչութեան

Ասեմապէս Քաղ. Ժողովոյ
Յ. Կ. ՆՈՒՐԵԱՆ

Ասեմապէս Կրօն. Ժողովոյ
Մ. Ն. ԽՐԻՄԵԱՆ

ՀՐԱՄԱՅԵԱԼ Ի ԳՈՐԾԱԴՐՈՒԹԻՒՆ
ԳԱՅՐԻԱՐԻ ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒԳՈԼՍՈՅ
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԲԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

16 Յունվար 1887
Ի Պատրիարքարանի Հայոց
Կ. Պօլիս

